
Mesijansko Biblijska Studija - 098

MILOST BOŽIJA

Dr. Arnold G. Fruchtenbaum

PREVOD NA SRPSKI JEZIK

MILOST BOŽIJA
MBS 098
Dr. Arnold G. Fruchtenbaum

A ako milošću, nije više po delima; inače milost nije više milost
(Rimljani 11:6)

Ova Mesijansko Biblijska studija govori o tome šta Biblija uči o milosti Božijoj, a tu temu obradićemo u jedanaest kategorija.

I. HEBREJSKE I GRČKE REČI

Ova kategorija istraživaće izvorne Hebrejske i Grčke reči iz kojih se izvlači sadržaj doktrine o milosti. Postoje dve Hebrejske reči i jedna Grčka koje je potrebno istražiti.

A. Chen

Prva Hebrejska reč je **chen**. U Starom Zavetu, ova reč se koristi sveukupno dvesto-dvadeset-pet puta. Iz jako širokog obima korištenja ove reči, očigledno je da je velik broj različitih aspekata uključen u koncept milosti Božije. Možemo pomenuti deset različitih načina korištenja ove reči.

Prvo, ova reč, **chen**, znači „čista i ničim zaslužena naklonost od superiornog prema inferiornom.“ Ovakav način korištenja pronalazimo u Izlasku 33:19 i 34:6-9, gde Bog, kao Onaj koji je superioran, pruža i daje Svoju nezasluženu milost ljudima, koji su inferiorni.

Drugo, reč označava „naklonost Božiju“ (Jeremija 31:2).

Treće, izvor ove ničim zaslužene, Božanske milosti jeste sam Bog (Zaharije 12:10).

Četvrto, **chen** se koristi u smislu milosti za siromašne i sadrži u sebi određeni osećaj milosrđa (Izlazak 22:37).

Peto, to je milost koja ustrajava (Psalam 116:5).

Šesto, to je milost koja pruža, koja provida (Psalam 11:4-5).

Sedmo, to je milost koja je milosrdna, iako kao takva može da bude izazvana (Izlazak 34:7).

Osmo, to je milost koja čuje raskajanog grešnika (II Letopisa 30:9; Joel 2:13).

Deveto, to je milost koja je povezana sa duhovnim otkupljenjem (Knjiga o Jovu 33:24; Psalam 26:11).

I deseto, to je milost koja je povezana sa fizičkim otkupljenjem od neprijatelja, od rata, i od greha (Psalam 4:1; 9:13; 25:16; 30:10; 31:9; 56:1; 86:1-3; 119:132, 134; 123:3).

Najbolji način da se da zaključak o korištenju reči *chen* jeste da se kaže da je to nezaslužena naklonost, od onog koji je superioran, ka onome koji je inferioran; u ovom slučaju, Bog, koji je superioran, izražava Svoju milost prema čoveku kroz privremene, a ponekad i kroz duhovne blagoslove, baš kao što to čini u otkupljenju i u izbavljenju, i fizički i duhovno.

B. Chesed

Druga Hebrejska reč iz koje dolazi koncept milosti Božije jeste ***chesed***. Ova reč se koristi sveukupno dvesto i pedeset puta u Starom Zavetu. Temeljno značenje reči ***chesed*** jeste „verna ljubav“. Ovaj pojam u sebi nosi ideju izuzetno pojačane dobrote i ljubavi. Nosi u sebi ideju o odnosu među osobama uključenima u dela dobrote. Ova reč, isto tako, ima veliki broj različitih aspekata u Hebrejskom Starom Zavetu. Sve zajedno, ima devet načina na koje se koristi reč ***chesed***, a svi ti pojmovi su na neki način povezani sa milošću Božijom. Prvo, reč znači „zajedništvo sa Bogom“ (Psalam 5:6-7). Drugo, ova reč za milost naglašava Božiji odnos unutar saveza (Ponovljeni Zakon 7:12). Treće, reč naglašava milost u oslobađanju (Psalam 6:4). Četvrto, reč znači „milost u osposobljavanju“ (Psalam 85:6-7). Peto, reč sa sobom nosi koncept milosti u prosvetljenju (Psalam 119:64, 124). Šesto, to je milost koja još proširuje oprost (Psalam 51:1). Sedmo, to je milost koja se pokazuje kroz nadu, ili proizvodi nadu (Psalam 130:7). Osmo, to je milost koja proizvodi radost slavljenja (Psalam 13:5). I deveto, to je milost koja obećava očuvanje (Psalam 22:11, 19; 23:6).

Za zaključak o reči ***chesed***, treba reći da je to čvrsta ljubav i naklonost koju Bog izražava prema ljudima, posebno unutar saveza u koje je Bog ušao sa Svojim narodom i koji su čvrsto zagaranovani Njegovim obećanjima. Temeljno značenje reči je „verna ljubav“, onako kako je to posebno izraženo unutar saveza. Ova reč za milost povezana je sa Mojsijevim Savezom (Izlazak 20:6; 34:6-7; Ponovljeni Zakon 5:10), i sa Davidovim Savezom (II Samuilova 7:15; I Letopisa 17:13; II Letopisa 1:8; 6:14, 42; Psalam 61.6-7; 89:33-34, 49).

C. Charis

Treća reč je Grčka reč, ***charis***. Ovo je glavni Grčki termin za koncept o milosti Božijoj, i ovaj termin se također koristi na nekoliko različitih načina.

Prvo, ponekad znači, „ono šta donosi radost, zadovoljstvo, užitak, dobrotu i ljubaznost.“ Imati ovu milost znači imati radost, zadovoljstvo, užitak, dobrotu i ljubaznost. To je značenje reči na klasičnom Grčkom gde reč nije posebno povezana sa Bogom. Njeno klasično značenje nalazimo u Luka 4:22 i u Efescima 4:29.

Drugo, reč znači „dobra volja“, „ljubaznost“, „naklonost“, i „milost“ (Luka 1:30; 2:52; Rimljani 11:6; II Korinćanima 4:15; 6:1; 9:14).

Treće, ova milost takođe označava i izražavanje zahvalnosti (I Korinćanima 10:30; I Timoteju 1:2; II Timoteju 1:3).

Četvrto, ova reč za milost ponekad naglašava korist od milosti, kao što je na primer korist od celokupnog duhovnog stanja (Rimljani 5:2; I Petrova 5:12); milost davanja, blagodar (I Korinćanima 16:3; II Korinćanima 8:6-7); zemaljski blagoslovi (II Korinćanima 9:8), ili spasiteljska milost (Jovan 1:17; I Korinćanima 15:8-10; II Korinćanima 8:9; I Petrova 1:10, 13).

Peti način korištenja ove reči jeste pomalo različit oblik istog korena i značenja, „darivati milost“. Vernici su sposobni da podare milost nekom drugom (Luka 1:28; Efescima 1:6).

Šesti način na koji se reč koristi jeste u naglašavanju milosnih darova: prvo, dar spasenja (Rimljani 6:23); i drugo, korištenje duhovnih darova. Ovo se da videti i u drugom obliku ove iste Grčke reči koja naglašava darove Duha Svetoga (Rimljani 12:3-8; I Korinćanima 7:7; 12:1-31; Efescima 4:8-11, i I Petrova 4:10).

Ovo su tri izvorne reči, dve Hebrejske i jedna Grčka, i njihova različita korištenja kojih treba biti svestan kako bi se došlo do spoznaje o svemu onome šta milost Božija znači.

II. MILOST U STAROM ZAVETU

Druga kategorija ove studije biće pregled milosti u Starom Zavetu. Ovaj pregled može da se dodatno podeli u tri područja: period patrijarha, Dispencijacija Zakona, i savezi.

A. Period Patrijarha

Tokom perioda Patrijarha, milost Božija se razastrla nad barem pet osoba; Noje (Postanak 6:8); Avraam (Postanak 18:3; 24:27); Lot (Postanak 19:19); Jakov (Postanak 32:10; 33:5); i Josif (Postanak 39:21; 43:29).

B. Dispencijacija Zakona

Iako teolozi često čine razliku između Dispencijacije Zakona i Dispencijacije Milosti, milost je bila tu čak i vremenu Dispencijacije Zakona. Na primer, Mojsije je bio primatelj milosti Božije (Izlazak 33:12-17) kao što je to bila i nacija Izraela (Izlazak 15:3).

C. Savezi

Savezi Starog Zaveta su primljeni upravo zbog milosti Božije. Zapravo, druga Hebrejska reč **chesed**, jednim delom posebno naglašava Božiju vernost kroz Njegove saveze. Avraamov Savez proizvod je milosti Božije (Mihej 7:20), baš kao što

je to i Mojsijev Savez (Izlazak 34:6-7), i Davidov Savez (II Samuilova 7:14-15; Psalam 89:33-35; Isaija 55:3; Jeremija 31:3).

III. MILOST U NOVOM ZAVETU

Treća kategorija ove studije jeste pregled milosti Božije u Novom Zavetu, gde uistinu nalazimo najveće iskazivanje milosti Božije. Ovu kategoriju ćemo da podelimo u šest manjih područja: Evanđelja, Knjiga Dela, Pavlove Poslanice, Poslanica Jevrejima, Opšte Poslanice, Knjiga Otkrivenja.

A. Evanđelja

U Evanđeljima, reč „milost“ se sveukupno koristi jedanaest puta, i većinu tih korištenja nalazimo u Evanđelju po Luki (1:30; 2:40, 52; 4:22; 6:32-34; 17:9). Izvan Luke, reč nalazimo samo u Evanđelju po Jovanu (1:14, 16-17).

Kod ovih jedanaest korištenja, tri stvari mogu da se primete. Prvo, reč nikada nije upotrebljena od strane Mesije, sa izuzetkom Luke 6:32-34 i 17:9. U tim slučajevima u kojima Ješua (Isus) jeste koristio reč, reč u sebi nosi značenje „zahvale“. Drugo što bi valjalo da se primeti dolazi od činjenice da se reč koristi samo jedanaest puta i to uglavnom od Luke. To nije reč koja se općenito koristi u sinoptičkim Evanđeljima, osim u Luki. Matej i Marko ne koriste reč uopšte. Lukina bliska povezanost sa Apostolom Pavlom verovatni je razlog zašto je baš on taj koji najčešće koristi tu reč. Pavle je bio veliki zagovornik i učitelj milosti Božije. I treća stvar koja se da primetiti jeste da jedino drugo Evanđelje, osim ovog po Luki, koje koristi tu reč jeste Jovanovo Evanđelje, a čak i ono to čini samo u poglavlju 1. Prema Jovanu, prepoznato je da je Mesija puno i potpuno otkrivenje milosti Božije.

U Evanđeljima, reč „milost“ nosi sa sobom pet značenja. Prvo, nosi značenje „zahvale“ (Luka 6:32-34; 17:9). Drugo, ima značenje „iskazati naklonost“ (Luka 1:28; 7:21, 42-43). Treće, ima značenje „dopadljivosti“, neko ko je dopadljiv i privlačan poput deteta (Luka 2:40, 52). Četvrto, ima značenje „milostivih reči koje govore o milosti“ (Luka 4:22). Peto, pojam u sebi nosi potpuno Hrišćansko teološko značenje o milosti samo u Jovanu 1:14, 16-17.

B. Knjiga Dela Apostolska

U Knjizi Dela Apostolska, reč „milost“ se koristi na šest načina. Prvo, ima značenje „naklonosti“ (2:47). Drugo, reč se koristi da opiše delovanje Božije u Starom Zavetu (7:10, 46). Treće, ima značenje „naklonosti koja nije religiozne prirode“, „naklonost koja nema religiozni sadržaj“ (24:27; 25:3). Četvrto, ponekad je sinonim za samo Evanđelje i za rezultate Evanđelja (13:43; 14:3; 20:24, 32). Peto, milost je sredstvo po kojem je Evanđelje donešeno čoveku (15:11; 18:27). Šesto, reč **milost** naglašava Božije darove vernicima po njihovom spasenju (4:33; 6:8; 11:23; 14:26; 15:40).

C. Pavlove Poslanice

Pavle, najveći i najopsežniji učitelj o milosti Božijoj, koristi reč „milost“ i u otvaranju, i u zaključku svake svoje poslanice. Kako je Poslanica Rimljanima njegova glavna knjiga o teologiji, nije neobično da on upotrebi reč **milost** popriličan broj puta u ovoj knjizi (1:5, 7; 3:24; 4:4, 16; 5:2, 15, 17, 21; 6:1, 14-15; 11:5-6; 12:3, 6). Iz svih ovih referenci, očigledno je da Pavle koristi reč „milost“ na barem pet načina: milost apostolstva, milost opravdanja, milost posvećenja, milosni izbor, i milost duhovnih darova.

U I Korinćanima, Pavle koristi reč u uvodu (1:3), i na još pet načina unutar Poslanice. Prvo, da opiše šta je Bog učinio za njega na putu za Damask (15:10); drugo, kao osposobljenost za prihvatljivu duhovnu službu (3:10); treće, u smislu zahvaljivanja (10:30); četvrto, da se naglasi dar Duha Svetog, a to ovde znači dar spasenja (1:4); i peto, da se naglase darovi Duha Svetoga (12:4, 9, 28, 30-31).

U II Korinćanima, Pavle koristi reč „milost“ u uvodnom delu (1:2), kao i na još pet različitih načina u Poslanici: prvo, kao milost koja spašava (6:1); drugo, kao milost koja osposobljava (4:15; 12:9); treće, kao zahvalu (1:11); četvrto, kao područje života unutar kojeg vernik deluje (1:12); i peto, u davanju novca; a to se smatra milošću Božijom (8:1, 4, 6-7, 19; 9:8, 14).

U Poslanici Galatima, reč „milost“ nalazimo u 1:3, 6, 15; 2:9, 21; 3:18; i 5:4. Naglasak koji Pavle čini u ovoj Poslanici jeste u tome da pokaže da je Bog njemu dao otkrivenje jedinstvene doktrine o milosti.

U Poslanici Efescima, koristi se na početku (1:2), a potom se koristi na još tri načina: da se naglasi milost spasenja (1:7, 2:5, 8); da se naglasi milost službe (3:2, 7-8; 4:7); i da se naglasi milost govorenja (4:29).

U Poslanici Filipljanima, reč „milost“ se koristi u uvodu u 1:2 i 7.

U Poslanici Kološanima, upotrebljena je u uvodu (1:2), a onda na još dva načina: milost samog Evanđelja (1:5-6); i milost govorenja (3:16; 4:6).

U I Solunjanima, koristi se kao deo uvoda u Poslanicu (1:1).

U II Solunjanima, takođe se koristi kao deo uvoda (1:2), a onda je ponovo pomenuta kao dokaz vere (1:12).

U Pastoralnim Poslanicama I i II Timoteju i Titu, Pavle uvek koristi reč milost u smislu „milosti koja spašava“. Ovo je istina u svim slučajevima osim u II Timoteju 2:1, gde Pavle govori o milosti u terminima vernikovog položaja u odnosu sa Bogom. Reč nalazimo u I Timoteju 1:2, 14; II Timoteju 1:2, 9; Titu 1:4; 2:11; i 3:7.

Sada kada smo napravili pregled korištenja reči „milost“ unutar Pavlovih Poslanica, ovu upotrebu reči možemo zaključno posložiti u tri glavne tačke.

Prvo, poreklo Pavlovog koncepta milosti Božije dolazi iz njegovog iskustva koje je doživeo na putu za Damask. On se često osvrtao natrag na to iskustvo sa puta za Damask, kada je govorio i razlagao odakle dolaze njegove ideje, koncepti i spoznaja o milosti Božijoj.

Druga točka koju valja istaknuti u Pavlovom korištenju reči „milost“ jeste da se ta reč kod njega uvek odnosi na Božiju milost prema čoveku. Pavle nikada nije upotrebio reč „milost“ govoreći o naklonosti koju jedan čovek iskazuje drugom. Na drugim mestima se reč koristi na takav način, ali nikada u Pavlovim pismima.

Treća stvar u vezi sa Pavlovim korištenjem reči „milost“ jeste da je njegov koncept korištenja te reči višeznačan; ima u sebi barem šest različitih aspekata. Prvo, milost Božija je milost Ješue Mesije u Njegovoj žrtvi (II Korinćanima 8:9; Galatima 2:20-21). Drugo, prema Pavlu, milost je u potpunosti besplatna; čovek ne mora ništa da plati za nju, ali naravno, Boga je koštala života Njegovog Sina (Rimljani 3:24; 5:15; Efescima 2:8). Treće, milost je moć koja savladava i pobeđuje greh u spasenju, i u posvećenju (Rimljani 5:12-21; 6:1-23). Četvrto, Pavle uči da je milost besplatno ponuđena svim ljudima (Efescima 2:8-9). Peto, milost je sveukupni zbir svih blagoslova vernika (Efescima 1:7; 3:8). I šesto, živimo u Dispencaciji Milosti (Rimljani 6:14).

D. Poslanica Jevrejima

U Poslanici Jevrejima, reč „milost“ koristi se sveukupno sedam puta da bi se naglasilo četiri stvari: smrt Mesije (2:9); vernikov položaj u milosti Božijoj (4:16, koristi se dvaput); duh Milosti (10:29); i milost vernikovom životu (12:15, 28; 13:9).

E. Opšte Poslanice

Opšte Poslanice su Jakovljeva, I i II Petrova, I, II, i III Jovanova, i Judina.

U Jakovljevoj Poslanici, reč „milost“ nalazimo dvaput, oba puta u 4:6.

U I Petrovoj, koristi se da nas nauči četiri koncepta: prvo, proročki sadržaj u Starom Zavetu bio je deo milosti Božije (1:10); drugo, eshatološkoj nadi milosti (1:13); treće, milost kao koncept duhovnog življenja (3:7; 5:5, 10, 12); i četvrto, Petar, baš kao i Pavle, koristi reč „milost“ da naglasi duhovne darove (4:10).

U II Petrovoj, nalazimo je dvaput: u 1:2 i 3:18.

U I Jovanovoj, uopšte nije upotrebljena.

U II Jovanovoj, nalazimo je jednom, u stihu 3.

U III jovanovoj, uopšte nije upotrebljena.

I u Judinoj Poslanici, upotrebljena je samo jednom, u stihu 4.

F. Knjiga Otkrivenja

U Knjizi Otkrivenja, reč „milost“ nalazimo samo dva puta: u uvodnom pozdravu (1:4) i u završnom blagoslovu (22:21).

IV. ZNAČENJE MILOSTI BOŽIJE

Baveći se sa originalnim Grčkim i Hebrejskim rečima, kao i imajući ovaj pregled korištenja reči „milost“ u Starom i u Novom Zavetu, dolazimo do četvrte kategorije ove studije, a to je da izvučemo definiciju milosti Božije.

Jako jednostavna definicija glasi: Milost Božija jeste naklonost koja ničim nije zaslužena, i nije je moguće povezati ni sa kakvim i ni sa kojim ljudskim postignućima. Ova jednostavna definicija nosi sa sobom sedam podpodela koje treba uočiti i zabeležiti.

Prvo, milost nije zadržana, niti je dokinuta zbog greha; inače, to ne bi bila istinska milost.

Drugo, milost nije umanjena greha radi.

Treće, milost ne može na sebe povući dug. Dobra dela mogu da slede iskustvo milosti Božije, ali ta dela nisu svrha, niti su bilo kakav oblik kompenzacije. Milost je milost; ne može se zaslužiti. To je čista ljubav dana ljudima zajedno sa svim dobrobitima koja idu uz to. To je poanta u Efescima 2:10; Titu 2:14; i 3:8.

Četvrto, milost nikada nije proširena da bi bila pravedna plata za ono šta se nekom duguje, prema Rimljanima 4:4.

Peto, milost nikada nije preplatiti nekom neki dug. Milost se ne povećava, niti se smanjuje.

Šesto, milost se ne pojavljuje trenutno u Božanskom delovanju sa gresima nespasenih. To znači da Bog tretira sa svakim grehom samo na temelju milosrđa, ne zato što je blag. Greh nije oprosteno zato što Bog ima veliko srce koje je spremno da oprost izrečenu kaznu, ili da odbaci Svoj pravedni sud. Oprost nije trenutni čin milosti, već je to sudski oprost u svetlu činjenice da je dug već plaćen od strane drugoga, a taj drugi je Mesija. Milost dolazi posredstvom krsta.

I sedma točka jeste to da se milost ne pojavljuje trenutno u Božijem tretiranju sa gresima spašenih, upravo zato jer je oprost utemeljen na Mesijinom krstu. Sredstvo da se primi oprost za vernika je posredstvom ispovedanja (I Jovanova 1:9). čak i za spašene, milost nije trenutna, neposredna, već dolazi posredstvom Mesijinog krsta i posredstvom ispovedanja greha.

V. UOBIČAJENA ILI OPŠTA MILOST

Peta kategorija milosti Božije jeste studija o opštoj milosti, a nju ćemo podeliti na pet delova: definicija opšte milosti, očitovanje opšte milosti, značenje opšte milosti, sadržaj i učinci opšte milosti, i ograničenja opšte milosti.

A. Definicija Opšte Milosti

Neko je napisao lepu, podužu definiciju opšte milosti: „Opšta milost jesu opšta delovanja Duha Svetoga, u kojima On, bez da obnovi srce, vrši moralni uticaj na ljude kroz Svoje opšte, ili posebno otkrivenje, tako da greh bude zadržavan i umanjen, a u društvenom životu se uspostavlja red, građanska pravednost se promovise, dok opšte blagoslove, poput kiše i sunca, jela i pića, odeće i zaklona, Bog daje svim ljudima bez razlike, gde god i kada god, se to Njemu učini dobro.“

Možda bi bilo dobro navesti i mnogo jednostavniju definiciju opšte milosti: „Opšta milost jeste nezaslužena naklonost Božija prema svim ljudima koja se očituje u Njegovoj općenitoj brizi za sve njih.“ Opšta milost je Božija milost ili naklonost koja se proteže na sve ljude generalno, bez da se čini razlika između vernika i nevernika (Psalam 104:1-35; 145:14-16; Dela 17:30; Rimljani 1:24, 26, 28).

B. Očitovanje Opšte Milosti

Opšta milost se očituje u tri područja ili u tri delokruga aktivnosti: prvo, u Božijoj opštoj brizi za Svoj svet; drugo, u zadržavanju i ograničavanju greha tako da čoveku nikada nije dopušteno da postane loš onoliko koliko bi mu grešna priroda dopuštala da to bude; i treće, u općenitom delu uveravanja koje čini Duh Sveti (Jovan 16:7-11).

C. Sredstva Opšte Milosti

Treći deo se odnosi na različita sredstva pomoću kojih se opšta milost širi i deluje. Četiri stvari mogu da se pomenu u vezi sa sredstvima po kojima deluje opšta milost. Prvo sredstvo je opšte otkrivenje. Opšte otkrivenje je Božije otkrivanje Sebe kroz prirodu, kroz providenje, i kroz stvaranje, i to kao jedan kontrast u odnosu na posebno otkrivenje koje se nalazi u pisanoj Reči Božijoj. I dok osoba uistinu treba Duh Božiji da bi razumela posebno otkrivenje, svi ljudi mogu da dođu do određenih ispravnih zaključaka o Bogu kroz opšte otkrivenje. Stoga je opšte otkrivenje jedno od sredstava kroz koje se vidi opšta milost.

Drugo sredstvo očitovanja opšte milosti je ljudska vlast. Bog koristi ljudsku vlast da obuzda izopačenost i bezvlašće greha. Snažne vlasti koje primenjuju kazne za one koji čine zlo takođe su proizvod opšte milosti.

Treće sredstvo opšte milosti je javno mnjenje. Ponekad će Bog da koristi javno mnjenje kako bi osigurao da se stvari urade onako kako On hoće. Postoje koncepti javnog mnjenja, poput većinskog mišljenja, Moralne Većine, ili nekog drugog oblika

koji će Bog ponekad upotrebiti da postigne red unutar ljudskog društva; i to je takođe oblik opšte milosti.

Četvrto sredstvo je mnogo direktnije i ono se očituje kroz Božiju kaznu i kroz nagrađivanje. Božija kazna, poput slučaja Sodome i Gomore, i Božija nagrada, poput područja na svetu koja su produktivna i daju obilnu opskrbu za fizičke potrebe čoveka; i to su takođe sredstva opšte milosti.

D. Sadržaj i Učinci Opšte Milosti

Kada govorimo o sadržaju i o učincima opšte milosti sedam stvari treba da se primeti.

Prvo, dobri darovi jesu proizvod Božije opšte milosti (Rimljani 2:4). Među tim dobrim darovima jesu: dobrotu Božija (Psalam 145:9, 15-16); sunce i kiša (Matej 5:44-45); dobrostivost Božija (Luka 6:35-36); hrana koju daje zemlja (Dela 14:16-17); i opskrba (I Timoteju 4:10).

Drugo, Božije zadržavanje zločinstava i bezakonja greha jesu produkt opšte milosti (Postanak 6:3; 20:6; 31:7; Knjiga o Jovu 1:12; 2:6; Isaija 63:10-11; II Solunjanima 2:6-7).

Treće, prirodni čovek, ili nespašeni čovek, sposoban je da čini neka dobra dela. Činjenica da prirodni čovek jeste sposoban da čini dobre stvari takođe je posledica opšte milosti (II Carevima 10:29-30; 12:2; 14:3; Luka 6:33; Rimljani 2:14).

Četvrto, Bog ne osuđuje istog trena svaki greh. To odlaganje u izvršenju Božije kazne protiv greha daje čoveku šansu da se pokaje i obrati. Činjenica da zli ljudi, ljudi koji nisu spašeni, ne primaju trenutnu osudu i kaznu od Boga jeste pokazatelj opšte milosti (Rimljani 2:4; II Petrova 3:9).

Peto, opšta milost daje čoveku nekakvu ideju o istini, o dobru, o moralu, i o lepoti. Čak i nespašeni ljudi sposobni su da cene prelepe stvari ovog sveta, istinu, i dobro, upravo zbog opšte milosti (Dela 17:22; Rimljani 2:14-15).

Šesto, civilna vlast koja provodi pravedne zakone rezultat je opšte milosti (Rimljani 13:1-4).

I sedmo, opšta milost je takođe dokaz za Evanđelje. Drugim rečima, kada ljudi uvide dokaze o opštoj milosti, to zauzvrat može da ih odvede u istinu Evanđelja; i to je, takođe, produkt opšte milosti (Jovan 16:8-11).

I. Ograničenja Opšte Milosti

Postoje tri specifična ograničenja opšte milosti. Prvo, ona deluje na racionalan i na moralan način, ali ne i na duhovan način. Samo posebna milost deluje na duhovan način. Drugo, opšta milost neće kao posledicu imati duhovnu promenu. Ona može da odvede čoveka u to da otpočne potragu za duhovnom istinom, ali opšta milost, sama po sebi neće kao efekat imati duhovnu promenu. To pripada u drugu sferu

milosti Božije. I treće, moguće da se njoj odupre ljudska volja. Ljudi se odupiru opštoj milosti kada pokušavaju da negiraju istine Božijeg bića koje se očituju u Stvaranju, i u prirodi.

VI. DELOTVORNA ILI POSEBNA MILOST

Šesta kategorija govoriće o delotvornoj ili posebnoj milosti Božijoj, a ona se može podeliti na dva dela: definicija i dalje podpodele posebne milosti.

A. Definicija Delotvorne ili Posebne Milosti

Definicija delotvorne ili posebne milosti jeste da je to delo Duha Svetoga koje delotvorno pokreće čoveka da veruje u Isusa Mesiju kao Spasitelja.

B. Podpodele Delotvorne ili Posebne Milosti

Ova definicija delotvorne ili posebne milosti ima šest podpodela. Prvo, posebna milost je delotvorna; ona uvek postiže svoj cilj. Drugo, njoj se ne može odupreti, premda ona ne isključuje ljudski čin da se poveruje. Treće, to je delo Duha Svetoga koje pokreće čoveka da veruje tako da nikada nijedan čovek nije spašen protiv svoje volje. Posebna milost je ono šta čini da spasenje dođe čoveku, ali delo Duha Svetoga unutar posebne milosti jeste da radi na ljudskoj volji tako da čoveka učini voljnim da poveruje. Četvrto, posebna milost deluje odvojeno od ljudske volje, ali ona proizvodi da ta volja bude delotvorna na način da pokreće ljudsku volju bez da je prisiljava. Ovo je ravnoteža između suvereniteta i ljudske volje. Peto, delotvorna ili posebna milost jeste trenutno delo, a ne proces. I šesto, njoj prethodi opšta milost. Čovek prvo iskusi opštu milost pre nego šta doživi i iskusi delotvornu ili posebnu milost.

VII. SUVERENA MILOST

Sedma kategorija milosti Božije tretira sa suverenom milosti i može da se podeli na tri dela: značenje suverene milosti, izbor i Božanski motivi suverene milosti, i motivi suverene milosti.

A. Značenje Suverene Milosti

Reč „suveren“ znači „imati primarnu odnosno najvišu upravu“. Sama reč ne nosi u sebi neograničeni koncept samo zato što Božiji suverenitet jeste ograničen samo sa Njim Samim; Božije provođenje Njegove milosti ograničeno je samo Njegovim osobinama. Stoga, reč „suveren“ nema neograničeni koncept.

Poanta iz Efežana 1:11 jeste taj da suverenost Božija mora da bude u korelaciji, u uzajamnoj vezi sa planom Božijim. Milost Božija, posebno Njegova suverena milost, otkrivena je kroz Božiji izabrani plan. Taj plan kojeg je Bog odabrao jeste sveuključujući, ali to naravno ne znači da Bog zadržava isti odnos sa svakim delom

toga plana, zao što, unutar tog plana, postoji odgovornost stvorenog. Nadalje, Bog koristi razna sredstva, kako direktna tako i indirektna, da Njegov plan i program nastavi da se kreće u željenom smeru. Stoga, koncept Božijeg suvereniteta mora da bude u korelaciji, u uzajamnoj vezi sa Božijim planom.

Nadalje, suverenost Božija je svrsishodan koncept. Ne radi se o proizvoljnom, kao da ste „fatalist“ (šta bude biće), niti o nečem čudljivom, kao da je „prepušteno slučajnosti“. Da bi primila milost Božiju osoba mora da veruje. Da bi živela i uživala u milosti Božijoj, osoba mora da bude poslušna. Svrha milosti Božije u odnosu na čoveka jeste da se proizvedu dobra dela (Efescima 2:10). Svrha milosti Božije u odnosu prema Samom Sebi jeste Njegovo proslavljenje (Efescima 1:5-6, 12, 14). Stoga, suverenost jeste svrsishodan koncept.

Još jedna stvar u vezi sa značenjem suverene milosti jeste to da je milost vrhovni i upravljački princip u Božijem uređenju univerzuma.

B. Izbor i Božanski Motivi Suverene Milosti

Izbor je glavni koncept unutar suverene milosti i u tome bi trebalo da se istakne šest tačaka.

Prvo, odnos između suverenosti prema izboru je poseban u sferi spasenja. Biblija uči da smo izabrani u spasenje (Efescima 1:5), a spasenje je po milosti (Efescima 2:8).

Drugo, Božiji rad na odabiru ima za svrhu da vernik bude saobražen slici Mesije; vernici su predodređeni da budu saobraženi na sliku Sina Božijeg (Rimljani 8:28-30).

Treće, da Bog nije upotrebio Svoj suverenitet kod izbora, niko ne bi mogao da se spase. Čovek nije sposoban da spasi samog sebe.

Četvrto, pitanje koje treba postaviti nije, „Zašto se neki izgube?“ Svi su izgubljeni zbog greha. Pitanje koje treba postaviti je, „Zašto je bilo ko spašen?“ Razlog zašto neki jesu spašeni po milosti jeste za Božiju slavu.

Peto, sve šta Bog čini utemeljeno je na odluci Njegove volje (Efescima 1:11).

Šesto, zato šta Bog jeste suvereni vladar, ništa ne može da Mu promakne, i ništa se ne nalazi izvan Njegove kontrole. Stoga, On sa potpunom sigurnošću može da dozvoli čoveku slobodu neophodnu da bi čovek imao odgovornost (II Solunjanima 2:13). Tako da se milost odnosi na poreklo, a odgovornost se odnosi na reakcije, a tri stvari treba приметiti: prvo, vernici ne smeju da frustriraju milost Božiju tako da je zamene sa delima (Galatima 2:4); drugo, vernici ne smeju da čine stvari uprkos Duhu milosti tako da odbacuju put u spasenje po milosti (Jevrejima 10:29); i treće, vernici bi trebali da učvrste svoj poziv i izbor; način na koji se to učini čvrstim jeste da vide da li milost Božija za rezultat ima dobra dela (II Petrova 1:10).

C. Motivi Suverene Milosti

Ima tri motiva za suverenu milost. Prvi motiv je ljubav Božija; upravo zbog Njegove ljubavi suverena milost Božija nam je darovana (I Jovanova 2:5). Drugi motiv milosti jeste demonstracija Njegove milosti (Efescima 2:7). On širi suverenu milost tako da može da nam demonstrira Svoju milostivost. Treći motiv je to da otkupljeni mogu da proizvedu dobra dela. Oni koji su primili Božiju suverenu milost i koji jesu spašeni mogu i trebaju da proizvedu dobra dela (Efescima 2:10).

VIII. SPASITELJSKA MILOST

Osma kategorija imaće podpodele u tri manje jedinice: Pisma, Božanski motivi spasiteljske milosti, i principi koji ne mogu da postoje zajedno (da koegzistiraju) sa spasiteljskom milosti.

A. Pisma

Biblija uistinu uči kako je spasenje po milosti kroz veru plus ništa više. Dva odlomka koja ovo podučavaju su:

Dela 15:11: ***Naprotiv, verujemo da smo po milosti Gospoda Isusa Hristosa spašeni baš kao i oni.***

I Rimljani 11:6: ***A ako milošću, nije više po delima; inače milost nije više milost.***

B. Božanski Motivi Spasiteljske Milosti

Prema Efescima 2:7, Božanski motiv u spasiteljskoj milosti jesu dobra dela. U odnosu na Božansku motivaciju, tri tačke treba istaknuti.

Prvo, ljudima je rečeno da su spašeni da bi mogli da čine dobra dela (Efescima 2:8-10). Ovo je glavna razlika između Dispencacije Zakona i Dispencacije Milosti. Pod Zakonom Mojsijevim dela su se zahtevala; bila su obavezna. Ta dela su bila postavljena kao zasluge; kao dela kojima se zaslužuje blagoslov, i blagoslov je dolazio kao rezultat tih dela (Matej 22:34-40; Marko 12:28-34; Luka 10:26-28). Ali ova dela koja su se zahtevala nisu se zahtevala kao nešto šta je povezano sa spasenjem. Vernici su pod milosti i dobra dela bi trebala da budu rezultat Božanskih blagoslova. Pod Zakonom, stvar je išla na sledeći način; „Čini dobra dela tako da možeš primiti Božiju naklonost.“ Ali, pod milosti, stvar ide; „Zato što si već primio Božiju naklonost, zato čini dobra dela.“

Drugo, dela su ispravan test vere koja spašava i to tako da osoba pokazuje svoju veru upravo kroz svoja dobra dela (Jakovljeva 2:14-26).

I treće, dela vernika su dobar pokazatelj stava njegovog srca prema milosti Božijoj.

C. Principi Koji ne mogu da Ko-egzistiraju zajedno sa Milosti koja Spasava

Nije moguća ko-egzistencija između određenih principa i milosti Božije. Ima tri takva principa koja mogu da se pomenu.

Prvo, bilo kakav osećaj ljudske obaveze u postizanju Božije milosti ne može da ko-egzistira sa milosti, jer Bog mora da bude slobodan da pruža Svoju milost bez da postoji i najmanje ograničenje koje bi zavisilo o ljudskom grehu. Milost ne bi bila besplatna milost ukoliko bi se dobrostivost obustavila zbog greha.

Drugo, ne može da postoji bilo kakav osećaj ljudskog vraćanja duga; milost ne može da ostane milost ukoliko postoji obaveza da se posle plati, ili je to nekako uključeno unutar primanja dobrobiti. Prema Rimljanima 6:23, milost je poklon.

Treće, ne može da bude nikakvo priznavanje ljudskih zasluga prema Efescima 2:10. Milost nije milost ukoliko je zarađena ili na bilo koji način zaslužena.

IX. VERNICI STOJE U MILOSTI

Dva glavna pasusa su koja naglašavaju da oni koji su vernici stoje u novoj poziciji; oni stoje u milosti. Prvi pasus je u Rimljanima 5:2: ***po kome u veri i imamo pristup u ovu milost u kojoj stojimo i radujemo se nadom slave Božije.***

Ovde Pavle piše da vernici stoje ***u ovoj milosti***, a to šta stoje postigli su ***po veri***. To šta stoje ***u milosti*** donosi im ***radost u nadi slave Božije***; da će jednog dana vernici biti proslavljeni, kao što već sada jesu opravdani i kao što se već sada posvećuju.

Drugi glavni pasus koji govori o ovom stajanju u milosti jeste u I Petrovoj 5:12: ***Napisah vam ukratko po Silvanu, koga smatram vernim bratom, ohrabrujući vas i svedočeci da je istinita ova milost Božija. Čvrsto stojte u njoj.***

U zaključku svoje prve poslanice, Petar ističe da je razlog zašto je napisao taj da bi svedočio o istini u vezi sa milosti Božijom u kojoj su ti vernici stajali. Oni su stajali u milosti Božijoj, baš kao što vernici danas stoje u milosti Božijoj.

Ima dva zaključka koja mogu da se izvuku iz toga da vernici stoje u milosti. Prvo, moć Božija da sačuva kroz milost uključena je u svako razmatranje o principima milosti. Zbog toga, potrebno je da se odbace tri stvari. Prvo, mora da se dogodi odbacivanje svake osude koju bi mogla nametnuti Božanska pravednost zbog greha. Prema Jovanu 3:18; 5:24; i Rimljanima 8:1, takvo odbacivanje uistinu postoji. Poanta ovih odlomaka jeste da vernici više ne stoje u osudi, već da sada stoje u milosti. Nevernici su ti na kojima počiva gnev Božiji. Drugo, mora postojati odbacivanje svake ljudske obaveze. Davanje ovog položaja da se stoji u milosti ne obavezuje nikoga da nekako zauzvrati plati Bogu za tu milost. Postoje neke obaveze, naravno, ali te obaveze nisu u svrhu da se nešto plati zauzvrat. Ova milost je u potpunosti besplatan poklon, koji ne zahteva nikakvu naknadu. I treće, mora da postoji odbacivanje svake ljudske zasluge, jer ljudska dela i zasluge ne mogu postići ovu milost Božiju.

Druga implikacija je to da je Božija moć da sačuva kroz milost ugrađena u svako otkrivenje i da milost koja radi sada seže i u vremena koja dolaze. Vernici milosti imaju pravo da već sada posegnu u nadolazeća vremena za primanje potpune radosti (Jovan 6:37; Filipljani 1:6).

X. ŽIVOT POD MILOSTI

Vernici sada stoje u ovoj milosti, oni su sada u Dispencaciji Milosti, i oni su pod milosti. Šta je zapravo život pod milosti? Kategorija život pod milosti može da se diskutuje u sedam različitih tema.

A. Temelj za Život Pod Milosti

Kada govorimo o temelju za život pod milosti dve stvari treba da se pomenu. Prvo, vernici moraju jasno da prepoznaju da se nalaze pod milosti, a ne pod Mojsijevim Zakonom (Rimljani 6:14). Vernici uvek moraju da pamte da život koji sada vode nije temeljen na Zakonu, već samo na milosti Božijoj. Kontrast je sledeći, Zakon je podučavao, „Čini jer moraš“ i „Čini da bi bio blagosloven“. Ali, pod milosti, baš naprotiv, „Čini zato što to želiš“ i „Čini zato jer već jesi blagosloven.“

Drugo, iako vernici sada jesu slobodni od Zakona Mojsijevog, nisu slobodni od svakog zakona. Sada oni moraju da deluju pod drugačijim zakonom, pod Zakonom Mesije (I Korinćanima 9:21; Galatima 6:2).

Temelj za život pod milosti jeste da se u potpunosti jasno prepozna da su vernici pod milosti, a ne pod Zakonom; oni su slobodni od Zakona Mojsijevog, ali su sada pod Zakonom Mesije.

B. Odredbe za Život Pod Milosti

Baš kao što je Mojsijev Zakon davao određena pravila za život, na isti način, Zakon Mesije takođe daje određena pravila za život pod milosti.

Na primer, ovo je poanta iz Tita 2:11: ***Jer pojavila se milost Božija, spasiteljica svih ljudi.***

Milost Božija koja donosi spasenje pojavila se za sve ljude, i ova milost koja donosi spasenje nosi sa sobom i određena pravila za život: Zakon Mesije. Baš kao što Zakon Mojsijev sadrži u sebi sistem pravila za život, tako i Zakon Mesije sadrži sistem pravila i principa koji služe za vodstvo vernika. Zato što je Zakon Mojsijev isključen kao pravilo za život, svakodnevni život vernika treba da bude vođen naučavanjem o milosti. Jako veliki broj vernika je po ovom pitanju poprilično zbunjen.

Često se vernici vraćaju na određene tačke Mojsijevog Zakona kako bi pronašli pravila za svoj život, ali to nije ispravno mesto da se to traži. Vernici više nisu pod Mojsijevim Zakonom, već su sada pod milosti; stoga, zakon u koji bi trebalo da idu da saznaju pravila za život jeste Zakon Mesije. To je sadašnji sistem pravila i

principa za vodstvo vernika. Još jednom, Mojsijev Zakon je van snage kao pravilo za život. Danas, vernikov svakodnevni život treba da bude upravlján kroz Zakon Mesije, a to je proizvod milosti.

Zajedno sa odredbama koje daje Zakon Mesije, odredbama koje sadrže i pozitivne i negativne zapovesti, dolazi i Božansko osposobljavanje. Božansko osposobljavanje je dano kako bi vernik mogao da se pridržava Božijih standarda. Tako da sa jedne strane, Bog je dao Zakon Mesijin koji verniku daje pravila i odredbe koje treba da se slušaju, i to su pravila za život u ovom vremenu. Sa druge strane, međutim, dolazi Božansko osposobljavanje, tako da vernici mogu da se drže standarda Božijih (Jovan 7:37-39; Rimljani 5:5; 8:9; I Korinćanima 2:12; 6:19; Galatima 3:2; I Solunjanima 4:8; I Jovanova 3:24; 4:13).

Da zaključimo ove odredbe o životu pod milosti: prvo, Bog nam daje Zakon Mesijin koji kaže šta vernici trebaju da čine i šta ne trebaju da čine, ali im isto tako daje i principe koji treba da se slede. I drugo, On je omogućio Božansko osposobljavanje, tako da vernici mogu učinkovito da ispune zahteve Zakona Mesije.

C. Propisi za Život Pod Milosti

Propisi za život pod milosti temelje se na onom šta je već govoreno o Zakonu Mesije, koji daje vodstvo za život koje vernici treba da slede. Baš kao što je Zakon Mojsijev imao velik broj pojedinačnih zapovesti, isto tako, Zakon Mesije ima velik broj pojedinačnih zapovesti. Ovi propisi se mogu kategorizovati na četiri načina.

1. Pozitivne Zapovesti u Zakonu Mesije

Pozitivne zapovesti nalazimo kroz celi Novi Zavet. Zapravo postoji izuzetno mnogo pozitivnih zapovesti u svakoj od Poslanica, osim u Poslanici Filemonu, koja je lično pismo upućeno prijatelju. Popis koji sledi sadrži samo po jedan primer pozitivne zapovesti iz svake Poslanice, od Rimljana do Otkrivenja:

Rimljani 13:1
I Korinćanima 11:28
II Korinćanima 6:17
Galatima 6:2
Efescima 5:22
Filipljanima 4:9
Kološanima 4:6
I Solunjanima 5:16-18
II Solunjanima 3:12
I Timoteju 2:8
II Timoteju 4:2
Titu 2:7
Jevrejima 10:24
Jakovljeva 1:5
I Petrova 2:21
II Petrova 3:18
I Jovanova 2:6

II Jovanova 5
III Jovanova 11
Judina 22
Otkrivenje 2:5

2. Negativne Zapovesti u Zakonu Mesije

Postoji također i popriličan broj negativnih zapovesti, zapovesti koje kažu šta vernici ne treba da čine. Popis koji sledi sadrži po jedan primer iz svake Knjige Novog Zaveta, od Rimljana pa do III Jovanove, opet osim Poslanice Filemonu, koje sadrže negativnu zapovest.

Rimljani 12:2
I Korinćanima 6:7
II Korinćanima 6:14
Galatima 5:13
Efescima 4:30
Filipljanima 2:4
Kološanima 3:21
I Solunjanima 5:19
II Solunjanima 3:13
I Timoteju 4:7
II Timoteju 1:8
Titu 2:10
Jevrejima 10:25
Jakovljeva 4:11
I Petrova 3:9
II Petrova 3:8-9
I Jovanova 4:1
II Jovanova 10
III Jovanova 11

3. Principi u Zakonu Mesije

Osim postojanja pozitivnih i negativnih zapovesti, postoje i pozitivni i negativni principi u Zakonu Mesije koje bi trebalo slediti, baš kao i primere koji se odnose na stvarne moralne situacije unutar Biblije.

U slučaju kada se radi nešto što bi moglo da uvredi brata, Pavle koristi primer o jedenju mesa. Ukoliko će jesti meso uvrediti brata, onda vernik treba da se suzdrži od jedenja mesa u prisustvu tog brata. Naravno da ovo nije ni pozitivna ni negativna zapovest. Biblija ne kaže da osoba treba da jede meso, niti kaže da osoba ne treba da jede meso. Meso je samo po sebi neutralni element, tako da je normalno da svako može da učestvuje u tome. Ali, kada učestovanje u jedenju mesa uzrokuje da se neko uvredi, princip koji treba da se sledi jeste da se osoba suzdrži od jedenja mesa. Ovo je moralni princip koji zavisi od određene situacije. Stoga, osim pozitivnih zapovesti i negativnih zapovesti, takođe postoje i principi u kojima osoba treba da koristi mudrost i da odluči kako će se ponašati u određenoj situaciji.

4. Dodatna Pravila za One Koji Vladaju

Četvrto, ima još jedna kategorija koja se odnosi na propise, a to su pravila koja su dana za one koji vladaju. Biblija uči da vernici treba da budu u podložnosti onima koji se nalaze u poziciji autoriteta, posebno onima koji su autoritet nad lokalnom crkvom (Efescima 4:11-12; I Timoteju 3:5; Jevrejima 13:7, 17).

D. Pitanja Koja Treba Postaviti Kada se Živi Pod Milosti

Kada govorimo o pravilima oko kojih se definišu principi, kako da osoba odredi kojim putem treba da ide? Da bi smo dobili odgovor, možda bi bilo mudro postaviti pet pitanja pre same odluke i delovanja.

Prvo, „Da li je u pitanju teret, to jest, nešto što bi moglo da blokira napredak u životu vernika?“ Ovde se ne radi o tome da se tretira sa nečim šta je očigledno greh, jer greh uvek blokira i onemogućava rast vernika (Jevrejima 12:1). Ovde se radi o nečem šta je samo po sebi neutralno, ali postaje smetnja u duhovnom životu kod jednog vernika, dok kod drugog ne.

Drugo, „Da li se radi o navici koja porobljava, koja stvara naviku?“ (I Korinćanima 6:12). Na primer, Biblija nigde ne govori o pušenju. Biblija ne tretira sa korištenjem duvana, ali, da li osoba može da redovno puši i da ne postane ovisnik? Kao što vam svaki pušač to može reći, odgovor je „Ne!“ Kakvu samo muku imaju oni koji su već zavisni o duvanu pa probaju da ga ostave. Pitanje je znači, „Da li se radi o navici i da li ta navika porobljava?“

Treće, „Da li se radi o kamenu spoticanja?“ Ovo pitanje je posebno važno u odnosu prema drugim osobama koje jesu spašene. Da li će to učiniti da se sudrug vernik spotakne u svojoj veri? (I Korinćanima 8:1-13). Ovde se ne radi o tome da bi neko mogao da se uvredi, jer je gotovo nemoguće učiniti bilo šta u ovim našim danima a da se neko ne uvredi. Pitanje je, „Da li će to učiniti da se drugi vernik spotakne u svojoj veri?“, a ne samo da li će neko da se oseti uvređenim.

Četvrto, „Je li to nešto dopadljivo?“ Ovo pitanje treba postaviti u vezi sa nespasenima. Oće li to sprečiti nekog da dođe Mesiji, ili je to nešto šta će da privuče osobu da poveruje u Mesiju? (I Korinćanima 9:19-21; 10:32; Kološanima 4:5).

Peto, „Da li se u tome učinkovito vidi Bog?“ ili „Da li to proslavlja Boga?“, „Da li će to Njemu da donese slavu?“ (I Korinćanima 10:31).

Ovo su pitanja koja vernici treba da postave sebi kada se suoče sa stvari koja je u suštini neutralna; upravo to je mesto gde treba da se koristi Božija mudrost kojom nas opskrbljuje milost Božija.

E. Moć Iza Života Pod Milosti

Milost nam daje moć da živimo život pod milosti. Ova moć dolazi od Duha Svetoga i ovde treba primetiti dve stvari. Prvo, Duh nastanjuje i prebiva u svim vernicima

(Rimljani 8:9; I Korinćanima 6:19). I drugo, Duh prebiva i nastanjuje sve vernika za stalno (Jovan 14:17).

Samim time što Duh Sveti prebiva i nastanjuje svakog vernika stalno, vernici poseduju moć da žive život pod milosti i da se pridržavaju zadanih propisa.

F. Svrha Života Pod Milosti

Jednostavno rečeno, svrha života pod milosti jeste posvećenje. Posvećenje znači da se vernik sve više i više saobražava slici Sina Božijega.

Stoga, ukoliko osoba razume temelj za život pod milosti, da je utemeljeno na milosti a ne na zakonu; ukoliko razume omogućavanje za život pod milosti, da je to Zakon Mesije i da ga Božije osposobljavanje čuva i drži; ukoliko jasno razume negativne propise, pozitivne propise, kao i principe za život pod milosti; ako prepoznaje pitanja koja treba sebi da postavlja; i ukoliko razume moć po kojoj život pod milosti funkcioniše, tada će takav moći da ispuni željeni cilj i svrhu: posvećenje.

XI. ZAKLJUČCI

Izvlačeći zaključke u vezi sa milosti Božijom, pet tačaka možemo da istaknemo: milost je Božija naklonost prema grešnicima koja ničim nije zaslužena; milost nudi spasenje kao besplatan poklon svima koji veruju; Bog ima mogućnost da iskaže milost; milost se ne može zaslužiti, zaraditi, niti kupiti; i Božija milost jeste neograničena.

A. Božija Naklonost Prema Grešnicima Koja Ničim Nije Zaslužena

Milost je Božija naklonost prema grešnicima koji zapravo zaslužuju upravo suprotno od toga. Sama priroda milosti jeste da je ona nezaslužena naklonost. Čim neko oseća da može da zasluži milost, ili da mu je Bog obavezan iskazati milost, tog trenu milost prestaje biti milost.

B. Božija Ponuda Spasenja kao Besplatnog Dara

Božija milost nudi spasenje kao besplatan poklon svima koji stave svoje pouzdanje u Njegovog Sina, u Ješuu Mesiju. Milost Božija je uvek bila ponuđena svim ljudima, ali je ograničena na one koji će stvarno da stave svoju veru u Njegovog Sina.

Božija milost je besplatan poklon, ali kao sa svakim poklonom, mora se primiti. Baš kao kada osoba kupi poklon i odluči da da taj poklon besplatno drugoj osobi, da bi uživala u poklonu, ta druga osoba mora da primi poklon, jer i ta osoba je slobodna da poklon odbije. Stoga, Božija milost je ponuđena besplatno svim ljudima. Međutim, primanje te milosti ograničeno je na one koji je prime po veri. Božija milost nudi spasenje kao besplatan dar svima koji stave svoje pouzdanje u Njegovog Sina, u Isusa Mesiju.

C. Božija Sposobnost da Iskaže Milost

Bog je sposoban da iskaže milost grešnicima na ovakav način zato jer je Gospod Ješua umro kao zamenska žrtva za grešnike na krstu na Golgoti. Božiju milost se ne sme razdvajati od drugih Njegovih atributa; kao što su atributi pravednosti i pravde. Ovi atributi zahtevaju da On kazni greh. Tamo gde On mora da kazni greh, ne može milost da se raširi.

Zbog Isusove zamenske smrti umesto grešnika, Bog Otac osudio je greh na krstu, stoga su zadovoljeni Njegovi atributi pravde i pravednosti i On stoga može da raširi Svoju milost na grešnika.

D. Božija Milost ne može se Zaslužiti, Zaraditi, niti Kupiti

Sama priroda milosti je takva da se ne može zaslužiti, zaraditi, ili kupiti, niti delimično, niti u celini. Milost se ne može zaraditi jer u tom slučaju postaje plata, isplata za učinjeni rad. Milost se ne može zaslužiti, jer čim je zaslužena, Božija milost više nije milost; tada postaje nešto šta je Bog obavezan da da. I milost se ne može kupiti, jer ako je to nešto šta može da se kupi, to onda više nije ono šta Biblija uči da jeste: Božiji besplatan poklon. Niti se milost može podeliti na takav način da se njeni određeni aspekti mogu zaraditi, zaslužiti, ili kupiti, dok se drugi aspekti ne mogu ni zaraditi, ni zaslužiti, niti kupiti, niti delimično, niti u celini.

E. Božija Milost Jeste Neograničena

Bezgranična milost Božija prikazana nam je u Pismima na šest različitih načina: očitovanje Božije milosti, očitovanje milosti u spasenju, vernikov položaj pod milosti, vernikova sfera delovanja, opskrba svakodnevnih potreba, i Božija beskompromisna milost.

1. Očitovanje Božije Milosti

Bog je učinio delo po kojem se milost može očitovati. Ovom zaključku nas uče četiri odlomka.

Rimljani 5:15: ***Ali dar nije kao i prestup. Jer ako su prestupom jednoga mnogi umrli, mnogo su više milost Božija i dar obilovali u mnogima milošću jednoga čoveka, Isusa Hrista.***

Rimljani 5:17: ***Ako naime prestupom jednoga smrt zakraljeva po jednomu, mnogo će više oni koji primaju izobilje milosti i dara pravednosti u životu kraljevati po jednomu, Isusu Hristu.***

II Korinćanima 8:9: ***Ta poznajete milost Gospoda našeg Isusa Hrista! Premda beše bogat, vas radi posta siromašan da se vi njegovim siromaštvom obogatite.***

I još Titu 2:11: ***Jer pojavila se milost Božija, spasiteljica svih ljudi.***

2. Očitovanje Milosti u Spasenju

Drugi način da se pokaže da je milost Božija bezgranična jeste taj da se milost koja se očitovala svim ljudima očitovala u spasenju. Ovome nas se podučava u tri odlomka.

Rimljani 3:24: ***no opravdani su besplatno njegovom milošću kroz otkupljenje što je u Hristu Isusu.***

Rimljani 5:20: ***A Zakon pridode da se umnoži prestup. No gde se umnoži greh, nadmoćno obilova milost.***

I u Efescima 2:5-8: ***i nas, koji smo bili mrtvi u prestupima, oživi s Hristom (milošću ste spašeni!) i s njim nas podiže i posede na nebesima u Hristu Isusu, da u vekovima koji nadolaze pokaže preobilno bogatstvo milosti svoje dobrotom prema nama u Hristu Isusu. Ta milošću ste spašeni po veri! I to nije od vas, Božiji je to dar!***

3. Vernikov Položaj Pod Milosti

Treći način da se pokaže da je milost Božija bezgranična jeste to da danas vernik stoji pod milosti. Ovo nam se iznosi kroz dva odlomka koja naglašavaju činjenicu da vernici više nisu pod Zakonom, već su pod milosti.

Rimljani 5:2: ***po kome u veri i imamo pristup u ovu milost u kojoj stojimo i radujemo se nadom slave Božije.***

I u Rimljanima 6:14: ***Ta neće greh vama gospodariti! Jer niste pod Zakonom, nego pod milošću.***

4. Vernikova Sfera Delovanja

Četvrti način na koji se vidi da je milost Božija bezgranična jeste to da je Božiji operativni princip za vernike danas upravo princip milosti. To je sfera ili područje u kojem vernik treba da deluje, a nikako u sferi Zakona. Ovo nam se iznosi u Galatima 5:4: ***Odmakoste se od Hrista, svi vi koji se Zakonom opravdavate; otpali ste od milosti.***

Poanta ovog stiha nije da bilo ko može da izgubi spasenje, već radije to da vernik ima izbor da deluje unutar sfere Zakona ili unutar sfere milosti. Poanta ovog odlomka iz Galata jeste da je Božiji operativni princip za vernike danas sfera milosti.

5. Opskrba Svakodnevnih Potreba

Peti dokaz činjenice da je milost Božija bezgranična jeste to da Bog opskrbljuje dnevne potrebe posredstvom Svoje milosti. Ovome nas se uči u Jevrejima 4:16:

Pristupajmo dakle sa smelošću prestolu milosti, da primimo milosrđe i nađemo milost za pomoć u pravi čas.

Prilazeći prestolu milosti svakog dana osoba može da primi milost u ispunjenju svojih svakodnevnih potreba.

6. Božija Beskompromisna Milost

Šesti način koji nam pokazuje da je milost Božija bezgranična jeste taj da milost ne može da bude ugrožena bilo kakvim pogađanjem ili kompromisom. Ovo nam se pokazuje u Rimljanima 4:13-16: ***Jer obećanje da će biti baštinik sveta nije Avraamu ili potomstvu njegovu dano po Zakonu, nego po pravednosti vere. Jer ako su baštinici oni iz Zakona, prazna je vera i jalovo obećanje. Zakon naime rađa gnev; jer gde nema Zakona, nema ni prestupa. Zbog toga je od vere da bude po milosti, da bi ovo obećanje bilo zajamčeno svemu potomstvu; ne samo onomu iz Zakona nego i onomu iz vere Avraama, koji je otac sviju nas.***

Baš kao šta to vredi za Avraama, tako vredi i za sve druge. Svaki postiže puninu radosti Božije milosti posredstvom vere, jer milost ne može da bude kompromitovana tako da se postigne bilo kakvim delima.

Napomena prevodioca: Za prevod ovog MBS-a činilo mi se dobro da prevodim Biblijske tekstove iz Engleske verzije prevoda koja je korištena u ovoj studiji. Pri tome mi je od velike pomoći bila Varaždinska Biblija – izdanje Hrvatskog Biblijskog Nakladnika, 2012.

Koristio sam i Savremeni Srpski Prevod u izdanju Hrišćanskog evangelizacionog centra iz Bačkog Petrovca.

Prevod: Branko Gotovac 2018.